

Korszerűbb alapokra helyezzük a gyógyszerészképzést

Beszélgetés Dr. Kedvessy György professzorral a reformtervezetről

Hazánkban időszerűvé vált a gyógyszerészképzés reformjának kidolgozása. A Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán az Oktatási Reformbizottság foglalkozott a kérdéssel és kidolgozta a reformtervezetet, melynek célja a gyógyszerészképzés korszerű alapokra való helyezése.

Felkerestük a Gyógyszerésztudományi Intézetben dr. Kedvessy György egyetemi tanárt, a reformbizottság elnökét, hogy tájékozódjunk a tervezetről, amely a körülbelül két év múlva életbelépő új egyetemi képzés alapjául szolgál.

Milyen új tárgyak beiktatását tervezik és milyen elgondolások alakultak ki a hallgatók gyógyszerésztári gyakorlatára vonatkozólag?

— A tervezetben kristályosan, kollektív, továbbá etika szerepel új tárgyként. A legtöbb tárgy tematikája a korszerű követelményeknek megfelelően nagymértékben módosult.

Általános elv, hogy az elméleti képzés előzze meg a gyakorlatot. Ez irányadó szempont a gyógyszerésztári gyakorlatok tematikájára nézve is. A gyógyszerésztári foglalkozás mértéke aszerint bővült, amint a hallgató az egyetemi oktatásban kapja az ismeretanyagot.

Az érettségi vizsgát követően tervezett 10 hónapos gyógyszerésztári, illetve részben gyógyszerésztári eltiltendő gyakorlat célja elsősorban nevelő hatása: a rendszeres munka felelősségteljes dolgozó formál a középiskolás diákból. A nyári szünetekben egy-egy hónapra, az államvizsgát megelőzően pedig féléves gyógyszerésztári gyakorlat szerepel a tervben.

Mennyi a tervezet szerint az egyetemi képzés ideje és milyen módosítás várható a vizsgák tekintetében?

— Összesen 9 félév. Megemlíten, hogy ma már számos államban 5 év a gyógyszerészképzés időtartama. A tervezet szerint az utolsó félévben a többinél kisebb a kötelező óraszám, hogy biztosítsuk a fakultatív tárgyak felvételének lehetőségét, továbbá nagyobb időbeli lehetőséget nyújtunk a diákkori stb. munkában való elmélyülésre.

A Gyógyszerésztudományi Karon már eddig is jelentősen csökkent a kötelező vizsgák száma. Számos két félévben át oktatott tárgy félév-közi kollokviumának elengedését javasolta a Kari Tanács. Ez az elv a reformban is érvényesül. Több féléves tárgyakat szigorlattal számunkra, de nem kell minden tárgyból minden félév végén vizsgálni.

Érdekes megemlíteni, hogy a hallgatók véleménye szerint a félévek közti kollokviumok a folyamatos tanulásra serkentő hatásúak.

Nézetem szerint igen fontos feladata az egyetemi nevelőmunkának az, hogy a hallgatók középszkolási számonkérés nélkül, helyes értelemben vett folyamatos tanulással sajátítsák el az ismeretanyagot.

Reméljük, hogy az új gyógyszerészképzés beváltja a hozzáfűzött reményeket és jobb alapokkal rendelkező gyógyszerészeket ad az ország egészségügyi hálózatának és a gyógyszeriparnak. SZ. J.

A levelező hallgatók részére szervezett szakszeminárium tapasztalatai az Állam- és Jogtudományi Karon

AZ OKTATÁSÜGYI reformban megjelölt szempontok szem előtt tartásának figyelembevételével az elmúlt tanév II. félévében egyetemünk Állam- és Jogtudományi Karának Polgári Jogi Tanszéke kísérletképpen megszervezte a Szeged és környékén lakó levelező hallgatók szemináriumát. A szeminárium megindításakor a tanszék azt tűzte ki célul, hogy a szeminárium tagjai a jegyzetanyagon túlmenően sajátítsák el a polgári jog anyagát, tegyenek szert bizonyos alapvető monográfiák és cikkek ismeretéről, kísérlejték meg egy-egy témakör önálló feldolgozását és ismerjék meg egyes elméleti kérdések gyakorlati problematikáját. E kísérleti forma bevezetésénél az is vezette a tanszék, hogy ha a fenti célokat meg tudja valósítani, ezzel viszonylag nagyszámú hallgató tud foglalkoztatni, egyben segítséget, illetve iránymutatást is nyújt az V. évfolyam végén kötelezően elvégzendő szakdolgozat megírásához, a hallgatókban felkelti az érdeklődést és elősegíti az önálló jogi gondolkodás kifejlődését is.

elméleti és gyakorlati problémák igen szerencsés összhangban jelentkeztek. Az elmúlt tanévben három, a jelen tanévben pedig két vitautalásra került eddig sor dr. Kemenes Béla tanszéke vezető irányításával. Az első előadást Kerepesi József: „A lakásbérleti jogviszony keletkezése és megszűnése”, a másodikat Rhiess Géza: „A beruházások megvalósítását szolgáló polgári jogi eszközök”, a harmadikat Ábrahám Antalné: „A termelési szerződéses gyakorlati problémái” címmel tartotta. Az 1982–83. tanévben „A gazdasági jog problémája” címmel Merényi Kálmán, „A tartási és életjáradék szerződéses kérdései”-ről Józsa Margit tartott előadást. Március végén Oskó Lajos: „Az államigazgatási jogkörben okozott kár” problémájáról tart vitaindító előadást.

A LEVELEZŐ hallgatók nagy érdeklődéssel fogadták ezen új oktatási formának a bevezetését, amit bizonyít az a tény is, hogy mintegy 50 hallgató jelentkezett a szemináriumra; e szám igen tekintélyes, főleg, ha figyelembe vesszük, hogy csupán féléves és az előző évben (vagy Szeged környékén) lakó és olyan hallgatók jelentkeztek, akik megfelelő tanulmányi eredménnyel rendelkeznek. A szemináriumok napirendjén a mai étellel szorosan összefüggő, mindennapi kérdések kerültek megbeszélésre, s az

HELVES VOLT, hogy ezen témák feldolgozó olyan hallgatók voltak, akik munkakörükben fogva jól ismerték annak gyakorlati problémáját, ezért a példák alátámasztott előadások és az ahhoz kapcsolódó elméleti kérdések felvetése, megvitatása a résztvevők számára hasznosnak bizonyult. Úgy véljük, hogy a témaválasztás annál is inkább helyes volt, mivel kísérleti jellegű oktatási formáról van szó, a hallgatók érdeklődésének felkeltésére az ilyen tárgyú foglalkozások alkalmasak. A foglalkozás módszere is helyesnek bizonyult. Az előadó által összeállított tematikát és a felhasznált fontosabb irodalom és jogszabály jegyzékét a résztvevő hallgatók időben megkapták; ez nagymértékben elősegítette, hogy az előadásokat követően igen színvonalas viták alakultak ki, s ebbe a hallgatók nagy százaléka kapcsolódott be. Bizonyítja a kísérlet sikerét az is, hogy egy-egy ülés 3–4 óra hosszat tartott és azon meglepően élénk vitaszellem volt.

Mi teszi szükségessé az egyetemi gyógyszerészképzés reformálását?

— A műszaki és természettudományok az utóbbi évtizedekben bekövetkezett hatalmas fejlődése különféle területeken számos mélyreható objektív és szemléleti változást hozott. A gyógyszerészet igen jelentős elméleti és egyben gyakorlati jellegű, de szervezeti felépítésben is érvényesülő átalakuláson ment át. A fejlődést illetően elég utalnom a biológiai és az orvostudományok terén újban elért eredményekre, különösen az élettan, biokémia, mikrobiológia, körleletan és főként a farmakológia területén mutatkozó olyan új megismerésekre, amelyek a gyógyszeres terápiával kapcsolatosak. Ezek eredményeinek gyakorlati hasznosítása folytán a gyógyszerészképzés nagymértékben átalakult, ill. a gyógyszeres terápia lehetősége számos fontos új gyógyszerkészítménnyel bővült. Mindehhez hozzátehetjük, hogy az anyagszerkezettel foglalkozó tudományágak (pl. a kolloidika, fizikai kémia), valamint az anyagvizsgáló lehetőségek bővülése ugyancsak hatással volt a gyógyszerellátásra, illetve a gyógyszerészetre. E tudományágak eredményeinek gyakorlati alkalmazása az utóbbi 25 évben igen jelentősen befolyásolta a gyógyszerellátást, illetve a gyógyszergyártás fejlődését és irányát.

csalatosak. Ezek eredményeinek gyakorlati hasznosítása folytán a gyógyszerészképzés nagymértékben átalakult, ill. a gyógyszeres terápia lehetősége számos fontos új gyógyszerkészítménnyel bővült. Mindehhez hozzátehetjük, hogy az anyagszerkezettel foglalkozó tudományágak (pl. a kolloidika, fizikai kémia), valamint az anyagvizsgáló lehetőségek bővülése ugyancsak hatással volt a gyógyszerellátásra, illetve a gyógyszerészetre. E tudományágak eredményeinek gyakorlati alkalmazása az utóbbi 25 évben igen jelentősen befolyásolta a gyógyszerellátást, illetve a gyógyszergyártás fejlődését és irányát.

Hogyan módosul a gyógyszerészek feladatköre?

— A gyógyszerellátásban mutatkozó mélyreható változás, főként az a tény, hogy a gyógyszerkészítmények előállítását a gyógyszerésztől igen jelentős mértékben gyógyszergyárakba került át, világszerte felvetette a gyógyszerész foglalkozás feladat-körének ártérékelését. Magyarországon alapvető fontosságú volt a Schulek akadémikus által megadott program, amely szerint a gyógyszerész legyen a gyógyszer szakértője.

lehetetlen az egyes tudományágak teljes egészét oktatni, hanem ezeknek a gyógyszer-szakértői ismeretkör szempontjából jelentős fejezeteknek kell a tananyagban szerepelni.

Különösen az alapozó természettudományi tárgyak tematikájával kapcsolatban merül fel az a kívánság, hogy azokban hallgatóink alkalmazott ismeretanyagot kapjanak.

ESZMECSERE

NAPJAINKBAN újból fokozottan előtérbe kerül a marxizmus elsajátításának kérdése az egyetemi ifjúság körében. S ez a kérdés nem fölülről vetődött fel, hanem az egyetemisták egy jelentős részének körében indult meg ez a folyamat, amolyan önellenzés, hogy hogyan is állunk tulajdonképpen a marxizmus megismerésében.

A kérdés felvetése nem a véletlen műve. A megváltozott közszellem, a szabadabban fellángoló viták tették szükségessé, hogy ezen a téren is szembe nézzünk önmagunkkal, és felmérjük, hol is tartunk tulajdonképpen.

Mint ismeretes, a jövő évtől kezdve megszűnik a hallgatók származási szerinti megkülönböztetése. Ez a helyes, humánus intézkedés, amely azt jelzi, hogy a szocialista tudat kialakításában újabb előrelépés történt, rejt egy problematikus következményt is magában. Számolni kell azazal, hogy ennek következtében bizonyos változás fog történni az egyetemi ifjúság összetételében. Nagyobb számban kerülhetnek az egyetemre olyan elemek, akik felfogásukban és életszemléletükben polgári nézeteket hordoznak. Ugyanakkor a nagyobb műveltség előnyével fognak rendelkezni a munkás és paraszt származású hallgatók egy részével szemben. Várható tehát a világnézeti viták kifejlődése.

EZ ÖNMAGÁBAN nem volna baj, de meg kell vizsgálnunk, rendelkezünk-e vajon olyan marxista műveltséggel, hogy eredményesen vehessünk részt ezekben a vitákban. Egy ilyen jellegű lelkiismeretes önvizsgálat azonban elgondolkodtató eredményre vezet. A hallgatók többsége, be kell vallanunk, ezen a téren passzív, nem mutat különösebb érdeklődést, nincs határozott véleménye, nem tulajdonít fontosságot ezeknek a problémáknak. Egyesek szerint epp eleget tudunk belőlük szaktárgyaink körében. Ösztönösen, legfeljebb politikai gazdaságtani tanulmányaink alapján marxistának mondják magukat, de nélkülözik a rendszeres marxista műveltséget. Velük szemben vannak olyanok, akik — nyíltan vagy burkoltabban — egyes nyugati dramatikai hívei, terjesztői. Ezek rendszerint tetszetősen adják elő elméle-

teiket, amelyet sokszor maguk sem értenek teljesen. (Ezzel kapcsolatban itt szükségtelen kitérni bővebben arra, hogy bálványaik szemlélete közvetett módon mégis csak a nyugati életforma tagadása, bár pesszimizmusuk a mi viszonyaink közötti reakció.)

Igy jött létre az a valóságos Sartre- és Camus-láz az egyetemen, amely azonban nem marad meg elvont szemléletnek, hanem nagyon is gyakorlati válik. Ennek nyomában jár az a (legtöbbször szerencsére csak divatos pózként felvet) kiábrándultság, nemtörődomség, pesszimizmus, amely meg is igen nagy károkat okozhat.

Ennek a szemléletnek a hirdetői gyakran hangadókká válnak a hallgatók körében. Ha valaki közülük kijelenti, hogy ilyenkor évközben főlegesen tanulni, akkor gúny tárgya lesz az, aki mégis dolgozik. Így lesz vagány dolog az óramulasztás, bukás stb.

AZ EGYIK MARXISTA KÖRÖN történt a következő eset: egy hallgató felállt, és szinte kétségbeesve mondta el, hogy társainak egy része állandóan gúnyolja, strébernek, történetnek nevezi, mert már félév után elkezdte olvasni a szigorlatra kötelező olvasmányokat.

Ilyen jelenség, élesebben, vagy kevésbé élesen rengeteg fordul elő. És nem véletlen, hogy a gúnylódók nagy része a föntemlített hangadók-ból és a hatásuk alá került hallgatókból áll. Ugyanakkor ok provokálják azokat a végén rendszerint durva személyeskedésbe fúló vitákat, mint amilyen pár hete az egyik másodéves marxista körön zajlott le.

Ez a gyűlés azt is megmutatta, hogy a vitát csak jó marxista felkészültséggel folytathatjuk eredményesen, és így a megfelelő évek birtokában elejét vehetjük a személyeskedésnek is. Újból fölvetődik a kérdés: hol állunk a marxista műveltség elsajátításában? Sajnos, az adott körülmények között a követelményekhez képest nagyon is az elején. Pl. egy-két szemelvénytől eltekintve nem ismerjük a klasszikusokat. S ha a következő évben megvalósul az a terv, hogy az első évesek marxista kör-reit a jövő harmadévesei fogják patronálni, nem ér majd váratlanul senkit, ha sarokba szorítják a vitákban a „patronusokat”.

A marxista körök igazi feladatáról

A MARXISTA MŰVELTSÉG elsajátítása szerintünk elsősorban lelkis-teremtés és kitartó önképzés eredménye lehet, természetesen megfelelő irányítás mellett. Ez az önképzés a marxista körök keretében jöhetne létre legjobban, azonban a marxista körök túlnyomó részének szervezetsége és tevékenysége jelenleg nem megfelelő, nem célravezető.

Egyes marxista körök csak névleg léteznek, de sok valóban működő csoportnál sem jobb a helyzet. Túl hivatalos jellegük miatt erre lehetőség sincs mindig, vagy ha lenne, akkor az egyik rész nem mer, a másik sajnós sokszor nem tud vitatkozni.

Emeljük tehát a marxista körök színvonalát. Hogy hogyan, erre konkrét példát hozunk: a másodéves nyelvészek marxista körén belül teljesen önként alakult egy, egyelőre 4–5 fős csoport, amely célul tűzte ki a marxizmus módszeres és következetes tanulmányozását. A tanulást a legalapvetőbb dolgoknál, a marxizmus alapjainak megismerésénél kezdték. Első lépésként Plehanov: „A marxizmus alapvető kérdései” c. rövid összefoglaló jellegű munkáját olvassák, amely kiindulási alapot nyújt a marxizmus klasszikusainak megismeréséhez, de amely már önmagában is igen sok értvet ad a polgári nézetek elleni vitákban. A marxista kör legközelebbi gyűlésén erről a műről lesz szó, illetve ennek alapján olyan kérdésekről, melyeket Plehanov felvet, és amelyek ma sem veszítették aktualitásukból.

A körnek tanárvezetője van, természetesen nem azért, hogy jelenlétével elnémtsia a vitát, hanem hogy megmagyarázza az esetleg kevésbé megértett részeket és a vitát helyes merderben tartsa, megakadályozza annak elfajulását.

NEM ÁLLITJUK, hogy ez az egyetlen helyes módszer, csupán azt akaruk végre kimondani, hogy komolyabban kell venni a marxista köröket, emelni kell színvonalukat, első sorban mindenkinek saját marxista, filozófiai műveltségének növelésével.

BISTEY ANDRÁS, KELEMEN JÁNOS és VÁRI PÉTER
11. éves bölcsészhallgatók

Milyen elvi célkitűzések érvényesülnek a reformtervezetben?

— Röviden összefoglalva: a hallgatók túlterhelése nélkül biztosítani szeretnénk azt, hogy a gyógyszerészképzési programnak megfelelően hallgatóink kellő elméleti és gyakorlati ismereteket szerezzenek, illetve leendő hivatásuk gyakorlásához kellő készségre és szemléletre tegyenek szert. Minthogy a „gyógyszer” ismerete igen sokféle tudományágban való jártasságot kíván, az egyetemi oktatás tárgyai között kellő súllyal szerepel továbbra is az alkalmazott fizika, a kémia különféle ága, a növénytan és farmakognózia — számos biológiai tárgy: élettan, mikrobiológia, gyógyszerhatás tan stb. gyógyszerésztári szervezés, közegészségtan és természetesen a gyógyszerésztudomány. Nyilvánvaló, hogy e csak tárgy

Az eddigi eredményes tapasztalatok figyelembevételével a tanszék a szeminárium formát tovább kívánja fejleszteni új módszerek, új formák bevezetésével.

A FELSŐOKTATÁSI reform végrehajtása során az egyetemi oktatás számos javaslatot dolgoztak ki az oktatás tartalmának és módszérének korszerűsítésére, a tantervek és programok tökéletesítése érdekében. Az előbbiekben ismertetett kísérlet is ehhez kíván hozzájárulni.